

Toiminnallinen yhteistyösopimus

1. Sopimuksen osapuolet

Järjestäjä: Järjestökeskus Kitinen ry
Yhteistyötaho: Sodankylän kunta
Sopimus ajalle: 10 / 2021 - 9 / 2023

2. Sopimuksen tarkoitus

Järjestökeskus Kitinen ry tuottaa matalankynnyksen palveluita sekä kehittää ja auttaa paikallista järjestöverkostoa tukemaan kuntalaisten hyvinvointia ja osallisuutta sekä edistämään mielen hyvinvointia Sodankylän kunnan alueella. Sodankylässä on perinteisesti vahva järjestö- ja vapaaehtoistoiminnan kenttä, jota tukemaan perustettiin v. 2012 Järjestökeskus Kitinen ry.

Järjestökeskus Kitinen ry koordinoi järjestöjen yhteistä toimitilaa, joka mahdollistaa mm. haavoittuvassa elämäntilanteessa olevien kuntalaisten vertaistuellisen kohtaamisen matalalla kynnyksellä. Järjestökeskukselta saatava tuki pyrkii auttamaan järjestöjä parhaalla mahdollisella tavalla jotta, jäsenjärjestöt pystyvät tukemaan oman jäsenistön lisäksi myös muita kuntalaisia. Järjestökeskuksen kehittämistyö ja koordinaatio vahvistaa Sodankylän kunnan ja paikallisjärjestöjen kumppanuutta ja tukee kuntalaisten hyvinvointia edistävien järjestöjen toimintaedellytyksiä. Järjestökeskus kokoaa paikallista järjestötietoa verkkosivuilleen (www.jarjestokeskus.fi) edistämään järjestötoiminnan näkyvyyttä ja sitä kautta järjestölähtöisen sähköisen hyvinvointitarjottimen kehittämistä. Järjestökeskuksen kautta Sodankylän kunta tavoittaa järjestöjen kautta kuntalaisia hyvinvointityön ja palvelujen suunnitteluun ja kehittämiseen.

Järjestökeskus tarjoaa myös julkisen sektorin toimijoille mahdollisuuden kuntalaisten kohtaamiseen matalalla kynnyksellä.

Kunnan ja järjestöjen kumppanuutta kehitetään paikallisen järjestötoiminnan paikantamiseksi luonnolliseksi osaksi kunnan perustehtävänä olevan hyvinvointi- ja turvallisuustyön edistämisen kokonaisuutta. Tavoitteena on nivoa järjestöt yhdeksi tärkeäksi osaksi koko kunnan ja sitä kautta tulevan hyvinvointialueen hyvinvointityön kokonaisuuteen.

Tällä sopimuksella tehdään näkyväksi Sodankylän kunnan ja Järjestökeskus Kitinen ry:n tekemä yhteistyö ja sovitaan yhteistoiminnan yksityiskohdista.

3. Perustietoa

Järjestökeskus Kitinen ry:n toiminnan tarkoituksena on lisätä kuntalaisten hyvinvointia vahvistamalla paikallisjärjestöjen toimintaedellytyksiä ja vapaaehtoistoimintaa. Lisäksi Järjestökeskus mahdollistaa yhteistyön toimivuuden järjestöjen kesken ja lisää yhteistyötä ja osallisuutta julkisen sektorin kanssa. Järjestökeskus ylläpitää toimitilaa osoitteessa Jäämerentie 19. Jäsenjärjestöjä oli 8/2021 yhteensä 43 järjestöä ja kannattajajäseniä 4 kpl.

Järjestökeskus Kitinen ry:n päärahoitus saadaan Stea:lta, eli Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnoimalta Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskukselta. Perusrahoituksella (Ak-avustus)

katetaan toiminnan ylläpitämiseen liittyvät kulut ja toiminnanjohtajan palkkauskulut. Lisärahoituksena on saatu Stea:n Paikka auki -avustusohjelman mukaisesti alle 30-vuotiaan nuoren palkkaamiseen vuosittainen rahoitus jo kolmannen kerran. Rahoitusta on haettu myös vuodelle 2022. Lisäresurssina on saatu Te-palveluiden myöntämää 100 %:n palkkatukea 1-3 henkilön osalta / vuosi.

4. Yhteistyö kunnan eri yksiköiden kanssa

Hallinto:

Tällä sopimuksella on sovittu **vastavuoroisesta tilankäytöstä**, niin että kunnan eri yksiköt voivat käyttää Järjestökeskuksen tilaa korvauksetta. Vastavuoroisesti Järjestökeskus ja jäsenjärjestöt voivat käyttää kunnan tiloja esim. kokouksiin, mikäli Järjestökeskus on varattu sekä isompien tapahtumien järjestämiseen.

Yhteistyö hyvinvointikoordinaattorin ja kunnan järjestöyhdysheiköiden kanssa. Järjestökeskus tekee yhteistyötä Sodankylän kunnassa STM:n rahoittaman Hyvinvointilähetin tukena Covid-19-pandemian jälkeisessä ajassa - hankkeen kanssa vuosina 2021 - 2022, esittelemällä/tutustuttamalla asiakkaat eri järjestöjen toimintaan. Tavoitteena on, että toiminta jatkuu hankkeen jälkeinkin.

Tiedottamisen osalta Sodankylän kunta osallistu Järjestökeskuksen järjestämien tapahtumien, koulutusten ja muiden tilaisuuksien tiedottamiseen omilla verkostoissa.

Vanhustyö:

Vanhustyön kanssa tehtävä yhteistyö on mahdollistunut **vapaaehtoistoiminnan koordinoimien** osalta. Järjestökeskus on pystynyt panostamaan yhteistyöhön palkkatuella palkatun henkilön avulla. Toimintaa on toteutettu yhteistyössä ikäihmisten palvelujohtajan ja eri yksiköiden esimiesten kanssa. Työntekijän avulla eri yksiköiden työntekijät ovat saaneet koulutusta esim. vapaaehtoisen kohtaamiseen, - vastaanottamiseen ja vapaaehtoistoimintaan perehtymiseen. Vanhuspalveluiden piirissä olevan ikäihmiset ovat saaneet koordinoitua virkistystoimintaa ja ystäviä. Myös muistamiset eri merkkipäivinä, mm. kunnassa asuvat veteraanit saivat villasukat Itsenäisyyspäivänä ja jouluna toteutettu joulupallokerays yksinäisille ikäihmisille tuotti paljon hyvää mieltä yksin joulua viettäville ikäihmisille.

Tehtävään ei ole löytynyt sopivaa henkilöä v. 2020-2021. Tavoitteena on juurruttaa palvelu vanhuspalveluiden sisällä tapahtuvaksi perustoiminnaksi.

Koulutoimi:

Koulujen kanssa tehtävä yhteistyö on mahdollistunut jo muutaman vuoden ajan vapaaehtoisten toteuttaman **Lukumummi- / -vaaritoiminnan** kautta. Niilo Mäki instituutin kanssa yhteistyössä on toteutettu koulutuksia vapaaehtoisille lukijoille. Sodankylässä Järjestökeskus koordinoi toimintaa järjestämällä lukijoille mm. purku- / -vertaistapaamisia kerran kuukaudessa. Tavoitteena on kouluttaa myös sivukylissä asuvia halukkaita lukijoita oman kylän koululle lukijoiksi. Toiveita on saatu toiminnan laajentamisesta myös päiväkoteihin ja eri vanhustyön yksiköihin.

Maaseutupalvelut / kyläasiat:

Tiedottamisen osalta on huomioitavaa kunnan maaseutu- ja kyläasioita hoitavien työntekijöiden tiedottaminen kyläyhdistyksille järjestökeskuksen tapahtumista ja koulutuksista. Järjestökeskus tavoittaa mm. sähköpostitse suuren joukon kyläyhdistyksen toimijoita, mikä on osaltaan lisännyt kyläyhdistyksen tietoisuutta järjestökeskuksen toiminnasta ja osallistumista järjestökeskuksen järjestämiin

tapahtumiin ja koulutuksiin. Järjestökeskus on pystynyt osallistumaan kylätapahtumiin hoitamalla järjestyksenvalvojan tehtäviä.

Vapaa-aikapalvelut:

Yhteistyö on liittynyt lähinnä tilan käytön vastavuoroisuuteen. Lisäksi kulttuuritoimen kanssa on sovittu joidenkin tapahtumien järjestyksenvalvojan tehtävien hoitamisesta.

Etsivä nuorisotyö:

Lapin Järjestökeskusten välisen yhteistyön tuloksena saatiin ELY-keskukselta rahoitusta Eväitä reppuun- hankkeelle ajalle 1.7.2021 - 30.6.2023. Omarahoitusosuudesta vastaa STEA. Eväitä reppuun- hankkeen välittömänä kohderyhmänä ovat 16-29- vuotiaat koulutuksen ja työelämän ulkopuolella olevat nuoret ja nuoret aikuiset. Sodankylässä kohderyhmänä ovat ensisijaisesti täysi-ikäiset nuoret aikuiset. Hankkeen tarkoituksena on saada nuoret aikuiset ja järjestöt kohtaamaan. Järjestöillä on mahdollisuus olla mukana nuorten osallistamisessa ja elämänhallinnan tukemisessa. Nuori aikuinen voi löytää uusia kiinnostuksen kohteita ja hahmottaa tulevaisuuden opiskelu- tai työelämää paremmin. Sodankylässä hankkeen oleellisena yhteistyötahona on kunnan Etsivä nuorisotyö.

Perusturvapalvelut:

Järjestökeskus on toiminut kuntouttavan työtoiminnan paikkana vuosittain 1-2 henkilön osalta. Palkkatuella on pystytty työllistämään vuosittain 1-3 henkilöä. Ohjausresurssin puuttuessa toimintaa ei ole pystytty laajentamaan. Tapahtumien järjestämisyyhteistyötä on tehty vuosittain esim. Mielenterveysmessujen ja Esteettömien tanssien osalta. Lisäksi erilaisia ajankohtaisia tapaamisia ja tilaisuuksia.

5. Muu kuntalaisille suunnattu toiminta

Vertaistukiryhmät ovat kaikille kuntalaisille avoimia ryhmiä. Ryhmät tavoittavat kuukausittain kymmenittäin kuntalaisia ja niiden vetäjinä toimivat vapaaehtoiset vertaiset. Ryhmistä mainittakoon mm. Kilpi-, Syöpä-, Neuro- ja Mielenterveys- ja päihdeläheisten vertaistukiryhmät.

Tapahtumat, joita Järjestökeskus järjestää ovat kaikille kuntalaisille tarkoitettuja tapahtumia. Suurimpina tapahtumina Järjestömessut ja Mielenterveysmessut tavoittavat molemmat vuosittain n. 200-300 vierailijaa / kuntalaista.

Koulutuksia järjestetään jäsenjärjestöjen toiveiden ja tarpeiden mukaan. Koulutukset liittyvät pääsääntöisesti järjestö- ja vapaaehtoistoimintaan. Suunnittelussa huomioidaan myös järjestöihin kuulumattomat henkilöt, jotka haluavat toimia vapaaehtoisina mutta eivät halua sitoutua vapaaehtoistoimintaan järjestötoiminnan kautta.

Kielikahvilatoimintaa on toteutettu vuodesta 2019 lähtien vapaaehtoisten kieliavustajien turvin. Toiminta tavoittaa viikoittain toista kymmentä paikkakunnalle työperäisesti tai perhesyistä muuttanutta ulkomaalaista.

Yhteisiä tapaamishetkiä kuntalaisille järjestetään resurssien mukaan. Esim. palkkatuetun henkilön avulla on pystytty toteuttamaan **Aamukahvitapahtumia**. Toimintaa jatketaan resurssien mukaan myös jatkossa.

6. Kehittämisaalueet

Lapin Järjestökeskukset ovat verkottuneet keskenään, hankkeiden suunnittelun lisäksi, mm. eri toimintojen ja toiminnan mittareiden kehittämisen osalta. Verkottumisen ansiosta esim. edellä mainittu Eväitä reppuun sai ESR-rahoituksen.

Työllistämisen osalta **järjestötyöllistäminen** on noussut valtakunnallisestikin voimakkaasti esille järjestöjen toimintoja kehitettäessä. Toiminnan kehittämistä varten Lapin järjestökeskukset ovat suunnittelemassa yhteistä ESR-hanketta, joka käynnistyy mahdollisesti v. 2022 aikana. Hankkeen omarahoitusosuudesta neuvotellaan kunnan talousarvion laadinnan yhteydessä.

Järjestökeskus on kiinnostunut yhteistyöstä valtakunnallisesti toimivan Diakonia-ammattikorkeakoulun kanssa Sodankylään muuttavien ja jo muuttaneiden ulkomaalaisten kotoutumisen tukemiseksi paikkakunnalle. Rahoitusta tulevalle hankkeelle on suunniteltu haettavaksi joko ESR tai AMIF rahoituksesta. Hankkeen tavoitteena on tutkimukseen perustuvan toiminnan kehittäminen ja mallintaminen mm. etsivään maahanmuuttajatyöhön. Keskeisenä tavoitteena on Sodankylään muuttavien ja muuttaneiden ulkomaalaistaustaisten henkilöiden ja perheiden aktiivinen osallistuminen mm. kielikahvilatoiminnan kautta aktiivisiksi kuntalaisiksi. Hanke tavoittaa sekä työperäisesti että perhesyistä paikkakunnalle muuttaneita ulkomaalaisia. Diak on esittänyt mahdollisuuden toimia hankkeen hallinnoijana ja omarahoitusosuuden mahdollistajana. Hanketta valmistellaan loppuvuonna 2021 ja alkuvuonna 2022.

Järjestökeskus Kitinen ry kokoaa Sodankylässä toimivia järjestöjä paikalliseen kehittämistyöhön organisoimalla jäsenjärjestöistä koostuvia ns. **elämänkaariverkostoja** (lapset, nuoret, perheet/työikäiset/seniorit) yhteistyössä Sodankylän kunnan nimeämän yhdyshenkilön kanssa.

Liitteenä on vuoden 2020 toimintakertomus mistä selviää tarkemmin Järjestökeskus Kitinen ry:n toteuttama toiminta, laajuus ja kehittämistarpeet.

7. Sopimuksen sisältö

Tällä sopimuksella nivotaan yhteen kaikki Järjestökeskus Kitinen ry:n ja Sodankylän kunnan eri yksiköiden kanssa tehtävä toiminnallinen yhteis- ja kehittämistyö. Yhteistyötä on tehty vuodesta 2012 lähtien. Yhteistyön muodot päivitetään tähän sopimukseen joka toinen vuosi syyskuun loppuun mennessä.

Tätä sopimusta on laadittu kaksi saman sisältöistä kappaletta, yksi kummallekin sopimusosapuolelle.

Sodankylä _____ / _____ 2021

_____

Petri Härkönen

kunnanjohtaja

Sodankylän kunta

_____

Kaisa Kulmala

toiminnanjohtaja

Järjestökeskus Kitinen ry